

*Med søkelyset
på Kirken*

Gjenforening mellom lutheranere og katolikker ingen umulighet — sier Congar, side 2.

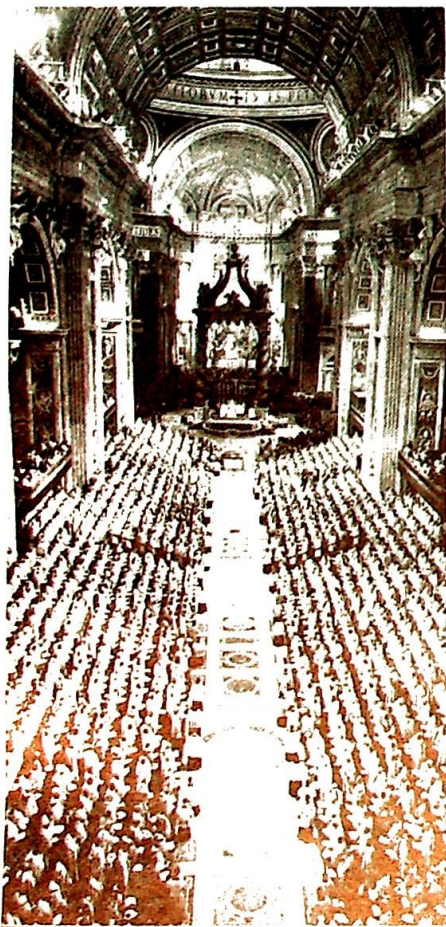
Moderasjon preger norsk katolisisme, side 10.

Yves Congar – et

Det er ingen overdrivelse å plassere Yves Congar blant de største teologer i vårt århundre. Hans navn er uløselig forbundet med Det annet Vatikan-konsil, og utallige er de kommisjoner han har sittet i, de bøker og artikler han har skrevet.

Tjenestvillighet og dyp loyalitet mot Kirken kjennetegner denne dominikaneren som gjerne kaller seg disippel av St. Thomas. «Vi finner hos Thomas Aquinas en intellektuell redelighet og et skarpsinn som ofte mangler i dagens teologi. Men det er bedre å lese hans egne verker enn thomistenes!» mener pater Congar.

Da vi møtte ham i Paris, var han nettopp kommet tilbake fra en økumenisk kongress

Yves Congar's navn er uløselig forbundet med Det annet Vatikan-konsil.

i Roma. Kjente katolske, ortodokse og protestantiske teologer hadde vært samlet til et seminar, der emnet var læren om Den hellige ånd eller «pneumatologien» som fagfolk sier.

— En ganske usedvanlig opplevelse, er pater Congars kommentar. Å møte så mange kompetente og kunnskapsrike mennesker gjør at jeg ser med optimisme på det teologiske arbeid som skjer på universitetsnivå i Roma.

— Hvilken rolle tillegger man egentlig Den hellige ånd?

— Alt forbundet med nåde er Den hellige ånds verk. Det er den som gjør at de troende søker enheten. Det er den samme Ånd som er i Kristus og i de troende. Jesus helliggjør seg selv ved Den hellige ånd (Joh 17). Og Den hellige ånd gjør oss til medlemmer av Kristi legeme.

Ireneus har ofte sagt at Ordet og Ånden er som Guds to hender. Alt er alltid kristologisk og pneumatologisk. Begge deler er nødvendig. Har vi bare Kristus, mangler bevegelsen. Har vi bare Ånden, er bevegelsen sikret — men hvilken bevegelse? Ord og Ånd er nødvendigvis forbundet.

Mange hevder at Den hellige ånd vil prege slutten av dette århundret og begynnelsen av det neste. Stemmer dette, vil det si at vi står under håpets tegn.

— Hvordan plasserer De den karismatiske bevegelse?

— Hele Kirken er karismatisk, derfor liker jeg ikke at ordet blir benyttet for å betegne en bestemt gruppering. Vi har alle våre åndsgaver, karismer — les f.eks. Paulus' første brev til korintierne, 12. kap. All bønn er karismatisk, og man skal elske Gud av hele sin ånd.

— Kan den karismatiske bevegelse som går på tvers av de konfesjonelle grenser, fremme enheten mellom de kristne?

— Egentlig er det ikke bevegelsens rolle å forene kirkene, for man møtes i noe som er over kirkene. Men dette utelukker ikke at kristne fra forskjellige konfesjoner kommer hverandre nærmere. Man oppdager på «grasrot plan» at man ikke er så forskjellige likevel. Et godt eksempel her er forholdet mellom pinsevenner og katolikker. Selv om motsetninger og fordommer utvilsomt forsvinner, løses likevel ikke de læremessige problemer ved dette.

— Det er ikke tilfeldig at vi tar opp spørsmålet om kristen enhet med pater Congar. Hans bok «*Chrétiens désunis*» («Adskilte kristne») — utgitt like før krigen — vitner om en økumenisk bevissthet som var usedvanlig blant katolske teologer den gang. Hvordan forklarer De dette?

— For meg kan det bare uttrykkes som et personlig kall. I slutten av 1920-årene under forberedelsen til min presteordinasjon, sto dette kallet tydelig for meg.

— Som alle foregangsmenn har også Yves Congar til tider møtt motstand. Slikt ønsker han ikke å dvele ved. I dag er det spørsmålet om sannhet som opptar ham:

— Vi må skille mellom det som troen krever og det som teologien krever. I den økumeniske dialog er dette meget viktig: Hvilke forskjelligheter er mulige når man ønsker å gjenopprette fellesskapet mellom de kristne. Mangfold og fellesskap blir to nøkkelbegreper. Og dette er på ingen måte noe nytt. Evangeliene viser tydelig at helt fra Kirkens begynnelse har det eksistert mangfold i enheten, i fellesskapet.

— Kan De tenke Dem muligheten av en gjenforening mellom lutheranere og katolikker i en ikke for fjern fremtid?

— Faren er selvsagt å være for optimistisk, men etter min mening er ikke det

liv i kirkens tjeneste

umulig. Lutheranerne har en doktrine, en lære. Deres bekjennelsesskrifter er svært viktige. De har også et liturgisk liv. Luther, tidligere munk, er merket av en liturgisk erfaring som Calvin aldri har gjort.

I dag foregår det et viktig arbeid mellom katolske og lutherske teologer såvel på internasjonalt som på nasjonalt plan. Den offisielle samtalegruppe opprettet av Sekretariatet for kristen enhet i Roma og Det Lutherske Verdensforbund, har utgitt flere betydelige dokumenter — bl.a. om nattverden og om embedet i Kirken. Og gruppen i USA har ved flere anledninger utmerket seg. Her skjer det et svært viktig tilnæringsarbeid og mange misforståelser ryddes av veien.

— *Skaper spørsmålet om rettferdiggjørelsen fortsatt problemer?*

— Den katolske kirke har alltid vært for rettferdiggjørelsen ved troen. Tridentinerkonsilet er et godt eksempel i så måte. Men spørsmålet har ikke den samme plass hos oss som hos lutheranerne som ser på rettferdiggjørelsen som noe strengt personlig, mens Tridentinerkonsilet behandler den mye mer i tilknytning til Kirken.

Etter min mening er ikke rettferdiggjørelsen lenger noe problem. Og dessuten, i en tid hvor følelsen av synd er blitt så utvannet, må det være nokså vanskelig å behandle dette emnet i en preken!

— *Mer delikat er kanskje spørsmålet om paven?*

— De fleste vil si seg enig i at paven er biskop av Roma. Det finnes imidlertid titler for paven som protestantene vanskelig kan godta — f.eks. Kristi stedfortreder, selv om det bibelske belegg er meget overbevisende. I det 13. og 14. århundre har man gitt denne betegnelsen en altfor sterk juridisk tolkning.

Paven er biskop av Roma — det fremste av bispesetene. Når man godtar et em-

Vi må skille mellom det som troen krever og det som teologien krever — understreker pater Congar.

bede som tjener enheten, er det ikke lenger plass for diskusjon. Dette embedet innebar biskopen av Roma. Pavens oppgave er å tjene fellesskapet mellom kirkene. En slik oppgave innebærer selvsagt en viss autoritet, og det juridiske aspekt hører derfor med.

— *Og Maria, et annet omstridt emne?*

— Det annet Vatikankonsil har plassert henne på en riktig og avbalansert måte. Vi må ikke adskille Maria fra Kirken. Hun er bildet på det Kirken skal bli, hun er bildet av Kirken i dens fullkommenhet. Som Kristi mor er Maria forutbestemt til noe annet enn det vi er. Også vi er forutbestemt til oppgaver i Kirken, men de er svært beskjedne sammenlignet med det å være Guds mor.

Jeg er imidlertid motstander av at man uhemmet fremhever Marias fortrinn. I Øst-Kirken er Maria nesten alltid presentert med barnet, mens hun ofte er alene

hos oss. Hele hennes rolle er forbundet med Kristus.

Selv ønsker jeg en grundig utdyping av dette spørsmålet med ikke-katolske kristne.

— *Vi har i dag fått Det annet Vatikan-konsil på litt avstand. Hva anser De som konsilets viktigste bidrag?*

— Det at Kirken er blitt åpen. Vi hadde en lukket kirkefestning. I dag møtes vi av en kirke som virkelig er åpen. Dette står fast og kan ikke rokkes.

Konsilet har ikke gått til bunns i alt, men mye er godt — og jeg er tilbøyelig til å fremheve det positive. En replikkveksling mellom Hans Küng og meg ved konsilets avslutning, — som spiller på et fransk ordtak, — er blitt legendarisk: For min tyske kollega var flasken halvtom, for meg var den halvfull!

(Forts. side 12)

«St. Olav» er vår stemme

«St. Olav» har i den senere tid ikke engasjert seg noe særlig i de dagsaktuelle saker som møter katolikker som andre. Vi har kanskje blitt spart for en del uro, selv om aviser og fjernsyn meldte om kriser og færer rundt oss, var bladet trygt og fromt. Det sies at norske trosfeller i 1914 hørte om utbruddet av første verdenskrig en uke etter vanlige folk, det passet ikke med trykketidene.

Bladet har kanskje ikke tid til denne arbeidsmåte lenger. En del lytter etter vår stemme. Vi er med i en verdenskirke på 700 millioner, det er ikke uvesentlig hva Kirken sier og gjør. Vi blir hørt når vi klart går mot abort, når biskoper, prester og søstre i vest advarer mot kapprustningen og når våre venner i Polen våger å gjøre motstand. Man vil legge merke til at noen av oss inntar en uforstående holdning til å snu plattformen Alexander Kielland og når vi forsvarer streikeretten, men ser med skepsis på konflikter som rammer tredjemann.

Det høres med en slik programerklæring som om dagens redaksjon i bladet legger opp til en New York Times. Vi har tenkt noe slikt, vi mangler penger og medarbeidere. Alle forstår det. Men vi vil fra nummer til nummer røre ved det som skjer. Noen ganger vil enkelte av dere være uenige med oss, men det er ikke avgjørende.

Vi sier ikke at vi prøver å presentere noe endelig katolsk svar, vi er bare interessert i å holde våre lesere orientert om Kirken i disse hektiske 80-årene.

Noen vil utvilsomt si: hva kan vi gjøre?

Vel, kanskje dette: vi skal be for andre, og vi må ha litt greie på det som skjer rundt oss for at vår forbønn ikke skal bli fromt snakk.

Ved siden av dette er det fremdeles en hovedoppgave å gi informasjon og kommentar til det som skjer i verdenskirken og knytte forbindelsen sterkere mellom våre menigheter.

Å. R.

FRA BISPEDØMMET:

Pater Arne Fjeld, O. P. fratrer etter eget ønske per 1. oktober i år som sogneprest for St. Laurentius Menighet i Drammen.

Pastor Michel Beckers vil per 1. oktober i år slutte som prest ved St. Paul Menighet, Bergen, og tiltre som sogneprest for St. Laurentius Menighet, Drammen.

Diakon Bernt Eidsvig — som vil bli presteviet 20. juni i år i St. Olav Domkirke — vil tiltre som kapellan ved St. Paul kirke, Bergen per 1. oktober i år.

Pater Chresten Krogh, O. S. B. vil per 15. oktober i år forlate sin stilling som konstituert sogneprest ved Mariakirkens Menighet, Lillehammer.

Pater Ellert Dahl, O. P. vil per 15. oktober i år tiltre som sogneprest for Mariakirkens Menighet, Lillehammer.

Oslo 15. mai 1982

+ John W. Gran
Biskop

BISKOP GRAN FORTSETTER SOM FORMANN FOR DEN NORDISKE BISPEKONFERANSE

I dagene 25. april til 1. mai har biskopene fra de nordiske land vært samlet til møte på det danske kursstedet Magleås ved København.

Biskop J. W. Gran ble gjenvalgt som bispekonferansens formann. Biskop H. Brandenburg (Stockholm) ble 1. viseformann og biskop P. Verschuren (Helsingfors) 2. viseformann.

Biskop G. Schwenzer ble valgt til sekretær.

«St. Olav» bringer på s. 6 utførlig referat fra møtet.

Red.

KATOLIKKER INVITERT TIL Å FEIRE LUTHER-ÅRET

Den romersk-katolske kirke er blitt invitert til å delta i opplegget for feiringen av Luther-året 1983 av Den evangeliske kirke i Tyskland (EKD). Dette ble offentliggjort i et kommuniké, etter et møte mellom representanter fra Den katolske kirkes bispekonferanse i Tyskland og styret i EKD. Kommunikéet sier at i motsetning til tidligere jubileer, er det denne gangen lagt spesiell vekt på å se begivenheten i et økumenisk lys. (LWI).

PROTESTANTISK PREST ER BLITT FORSVARSMINISTER I FINLAND

Bergen (NØP/KT). Biskopene i Den finske lutherske kirke diskuterer nå livlig i hvilken grad partipolitikk skal få innpass i kirkelivet. Biskopen i Tammerfoss, Paaavo Kortekangas, sier at «det er viktig å holde Kirken mest mulig fri for partipolitikk. Likevel er det ønskelig at politisk engasjerte kristne tar aktiv del både i Kirkens beslutninger og i dens virksomhet.» Biskop Valevi Toivianen mener at man både til kirke-møtet og til stiftsmøtene har fått med alt for få representanter for arbeiderbevegelsen.

Og mens biskopene diskuterer, er en prest blitt innsatt som forsvarsminister i Finland. Juhani Saukkonen som i ti år har vært riksdagsmann for sentrumspartiet, er egentlig prest i en menighet nær Finlands østgrense. Pastor Mauni Sinnemäki som er medarbeider i en større sosialdemokratisk avis skriver i en kommentar at «det virker umulig å forene oppgaven som høyeste leder for krigsapparatet og det å være en Evangeliets tjener. Det ville være det samme som å utnevne en general til erkebiskop...»

Pavens stille diplomati

Å vurdere pave Johannes Pauls stille diplomati i Polen-spørsmålet er en håpløs oppgave for utenforstående. Bortskjemt som offentligheten er blitt med lakkasjer fra den ene diplomatiske misjon etter den annen, må den registrere Vatikanets virksomhet som en klar kontrast. Følgelig er så å si intet kjent om de samtaler Paven har hatt med den polske kirkens primas i Roma denne uken, Jozef Glemp. Like hemmelig er innholdet i de brever som paven har utvekslet med sjefen for militærstyret i Polen, general Wojciech Jaruzelski.

Nokså mye lettere er det derimot å tenke seg hva Paven, som polakk og som kirkefyrste, mener om tilstandene i Polen, om overgrepet mot menneskerettighetene og om interneringen av fremtredende ledere som nå snart har sittet innesperret uten lov og dom et halvt år. Av dette er det også lett å slutte seg til hans ideelle målsetning. Men de politiske virkemidler han måtte ha til rådighet, er det vanskeligere å få oversikt over.

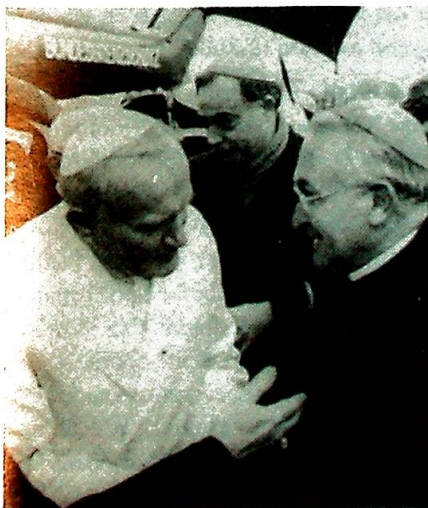
Hans besøk i sitt gamle hjemland den første sommeren etter at han var blitt kåret til pave, ble en av historiens sterkeste og tydeligste påminnelser om den posisjon den katolske kirke har i det polske folk. Uten at paven vel egentlig ønsket det, ble besøket også en demonstrasjon av regiments manglende støtte og dets voksende upopularitet. Skulle han avlegge sitt nye planlagte besøk til sommeren, vil denne demonstrasjon bli enda tydeligere, enda mer irriterende for makthaverne, og med risiko for en utvikling som kan bli vanskelig å kontrollere.

For én ting er folkets irritasjon over militær-

styrets overgrep, over prisforhøyelser, internering og en propaganda som bare de færreste tror på. En annen ting er at militærstyret ikke har løst noen av Polens mest presserende problemer, hverken økonomiske eller politiske. Det har reddet de mest Moskva-tro partipolitikere fra den glemsel de etter vanlig politisk målestokk hadde fortjent: Under militærstyrets beskyttende vinger kan de klamre seg til gamle privilegier og gamle stillinger. Så lenge unntagelsestilstanden, eller krigstilstanden, består, har de det som de ikke kunne håpe på under friere forhold: En fremtid for seg, til eget beste, om ikke nødvendigvis til landets.

Disse personer er de eneste som general Jaruzelski og hans «Råd for nasjonens frelse» har berget. På Polens økonomiske problemer øynes ingen løsning. Arbeidet med å skape et politisk system hvor vanlige mennesker føler de har noe noe å si, later til å ha stagnert, enda det nå kommer enkelte signaler om behovet for en dialog mellom lederne og samfunnet. Men denne dialog kan ikke føres så lenge de som er best kvalifisert til å delta i den, skal holdes innesperret. Med sin åndelige autoritet, sitt kjennskap til polsk politikk og sitt nasjonale sinnelag har paven en mulighet som neppe noen av hans forgjengere har hatt i nyere tid, til å påvirke et lands utvikling i både gunstig og stabiliserende retning. Av den grunn er det tenkelig at erkebiskop Glems reise til Roma kan få en betydning som langt overgår de spinkle informasjonen om den.

Aftenposten

Pavebesøk i fare?

Den spente politiske situasjon som er oppstått mellom Storbritannia og Argentina, skaper usikkerhet omkring gjennomføringen av pavens reise til England og Skottland.

Hvis besøket finner sted, kommer Johannes Paul II til London fredag 28. mai og flyr tilbake til Roma onsdag 2. juni.

(KN)

RUAH ELOHIM

Hva betyr det?

Et nytt ord?

Nei!

Det er et ord fra Det Gamle Testament og det betyr «Guds Ånd» og står på Bibelens første side.

Den svevde over vannene, da Gud hadde skapt himmel og jord, og Lyset ble til, og Solen,

Solen,

Månen og Stjernen kom til syne,

Det brusende hav, og

Land og Liv

Med planter og dyr,

i tusenfoldig art.

Tilsist ble Mennesket skapt,

til mann og kvinne,

i Guds billede,

med ånd og med forstand.

Tolv forskremte apostler

satt og ventet på RUAH ELOHIM

på pinsefestens dag.

Det kom da brått en lyd fra himmelen

som av et veldig vær,

og tunger som av ild.

De ble alle fylt med Hellig Ånd

Peter stod frem og holdt tidens tale,

Ord som fenget.

Partere og medere og elamitter

hørte og forstod den.

Jøder og Proselytter,

Kretere, Arabere og Egyptere

hørte hans tale i sine egne tungmål.

Vi har også hørt Guds ord,

Åndens ord og Peters tale

og vi tror.

Vi tror at Guds Ånd bor i oss.

Han har kalt oss til å lovprise Gud,

Åndens verk.

Han har kalt oss til evig liv,

RUAH ELOHIM

Guds Ånd, den tredje person

i Gud.

fif

Den Nordiske Bispekonferanse

Den Nordiske Bispekonferanse kommer sammen to ganger i året for å drøfte felles oppgaver og problemer, samt ta stilling til henvendelser fra romerske kongregasjoner til lokalkirkene.

Fra 25. april til 1. mai 1982 var de syv biskoper fra de nordiske land samlet på det danske kurscenter Magleås ved København.

Den nylig utnevnte apostoliske nuntius for Finland og Island og delegat for Skandinaviens, erkebiskop Luigi Bellotti var tilstede ved konferansens åpning. I en kort tale på engelsk understreket han den store betydning pave Johannes Paul II tillegger bispekonferansene.

Tradisjonen tro begynte møtet med en religiøs besinnelsesperiode der generalvikar Lars Messerschmidt, København, etter anmodning holdt foredrag over temaet «Bot og forsoning».

Synode 1983: Forsoning og bot

Den 6. ordinære bispesynode i Roma — høsten 1983 — vil beskjeftige seg med temaet «Forsoning og bot i Kirkens sendelse».

Som hjelp til forberedelsen har bispekonferansene fått tilsendt et arbeidsdokument som ble inngående drøftet. Biskop Paul Verschuren, Helsingfors, ble valgt til bispekonferansens representant til synoden.

Katekese

I lengere tid har bispekonferansen arbeidet med «Retningslinjer for Katekesen i de Nordiske Land.» Det nu fullstendige utkast ble inngående gjennomgått og forbedret på en rekke punkter. Dokumentet vil etter den nødvendige siste finpussing bli offentliggjort i bispekonferansens navn.

I forordet til «Retningslinjene» vil det bli vist til at den klare forskjell mellom

evangelisering (å bringe til troen) og katekese (å ledsage troen) i vår nordiske diasporasituasjon ikke kan opprettholdes med vanlig stringens. Mange døpte er fremmed for sin kirke eller sin tro og trenger religionsundervisning som middel til et fornyet møte med troen.

I åtte kapitler behandler «Retningslinjene» følgende punkter:

- Katekesens forhold til de øvrige pastorale funksjoner i de nordiske lokalkirker, f.eks. liturgi, ungdomsarbeid, diakoni, økumenikk,
- Katekesens sentrale innhold,
- Katekesens formidling,
- Kateketenes utdannelse (og videre-utdannelse),
- Mottakerne av katekesen: fra barnestadiet til moden alder og alderdom, også innvandrere og konvertitter.

Økonomiske anliggender

Prestene i Vest-Tyskland har siden 1974 avgitt en del av sin lønn til finansieringshjelp for prestene (nu også de heltidsansatte diakoner) i den nordiske diaspora. Det er Diasporakommisariatet i Paderborn som forvalter disse midler. Etter inngående rådføring med denne organisasjons direktør, prelat Anton Kötter, fremgår det at det er godt håp om en viss forhøyelse av disse tilskudd.

Pax Christi — Iustitia et Pax

Ifølge Romas ønske skal det — om mulig — være en Kommissjon for Rettferdighet og Fred (Iustitia et Pax) i hvert bispedømme. Disse skal befatte seg med spørsmål vedrørende politisk og sosial rettferdighet som forutsetning for fred. I mange land eksisterer det også Pax Christi-organisasjoner som bl.a. opprettholder kontakter med fredsbevegelsene både i Øst og Vest på et friere grunnlag enn de noe offisielle Iustitia et Pax-kommisjonene har mulighet for.

På bildet ser vi fra venstre bispekonferansens formann (J. W. Gren), 1. Viseformann (H. Brandenburg) og 2. viseformann (P. Verschuren.)

holdt møte i Danmark

Antisemittisme

Biskop Hans L. Martensen behandlet kort et spørsmål tilstilt bispekonferansene fra Enhetssekretariatet i Roma vedrørende mulige lokale antisemittiske strømninger og, — dersom slike skulle forekomme, — hva Kirken foretar seg — eventuelt ikke foretar seg — dessangående.

Biskop Martensen var av den oppfatning at det knapt fantes antisemittisme hverken i Danmark eller noe annet nordisk land. I Norden er det iøvrig ikke Den katolske kirke som er den vesentligste samtalepartner med jødene, noe disse heller ikke venter av oss. De forekommende kontakter med de jødiske lokalsamfunn er forøvrig gode.

Massemedia-møte i England

De katolske europeiske mediasammenlutninger UNDA, OCIP og UCIP vil i år avholde flere felles regionalmøter. Arrangørene har koblet Norden sammen med bl.a. England i en engelsk-sproglig gruppe som skal møtes i Surrey i september i år. I april 1983 vil det så bli avholdt et internasjonalt møte i tråd med de regionale. Biskop Verschuren ble bedt om å representere Den Nordiske Bispekonferanse på møtet i Surrey.

Familierettserklæring

Det apostoliske rundskriv «Familiaris Consortio» tar opp et forslag fremmet av Bispesynoden 1980 om et charter for familiens rettigheter som kan presenteres for de angjeldende internasjonale instanser. I Roma er nedsatt en kommisjon som skal samle, velge ut og bearbeide innkomne forslag.

Biskopene ønsket en klarere distinksjon mellom menneskerettigheter og familierettigheter. Videre ble drøftet spenningen

mellom de verneverdige, kulturelle og religiøse tradisjoner på den ene side og familierettighetene på den annen.

Etikk og vantro

Formannen for det romerske Sekretariat for ikke-troende, erkebiskop Paul Poupard, har uttrykt ønske om å arrangere et regionalmøte (seminar) for Norden over temaet «Secular ethics and nonbelief». Forskjellige muligheter har vært forsøkt og det arbeides p.t. med henblikk på plassering i utlandet med nordisk deltagelse.

Det ovennevnte Sekretariat anser øyensynlig Norden for å være svært langt kommet på sekulariseringens vei. Bispekonferansens oppfatning er at om dette kan man bare gjøre seg opp en balansert mening etter inngående kjennskap til den nordiske kultur. Man betviler at sekularisering og mangel på religiøs tro er sterkere i de nordiske enn i andre land vi kan sammenligne oss med.

Katholikentag Düsseldorf 1982

Kardinal J. Höffner har som stedlig biskop invitert NBK's formann eller stedfortreder til en «kirkedag» fra 1.—5. september i Düsseldorf under mottoet «Vend om, tro og forny verden».

Biskop G. Goebel vil representere bispekonferansen under møtets første del og biskop H. Brandenburg, under siste del.

Katholikentag Wien 1983

Under mottoet «Hoffnung leben, Hoffnung geben» (Lev håpet og gi det videre) vil en østerriksk «kirkedag» bli feiret fra 9.—11. september neste år i Wien. Som innbyder står kardinal F. König.

Biskopene Brandenburg og Verschuren viste interesse for deltagelse på vegne av Den Nordiske Bispekonferanse. Det vil

også bli gjort fremstøt for å interessere katolikker fra Norden for arrangementet og om mulig legge opp til en fellesreise til Wien.

Økumeniske spørsmål

Biskop H. Martensen fremla for bispekonferansen den nylig offentliggjorte «Final Report», resultatet av de offisielle anglikansk-katolske drøftelser over tolv år. Sammen med den ble fremlagt Kardinal J. Ratzingers kommentarer på vegne av Kongregasjonen for Troslæren, samt kardinal J. Willebrands anmodning om bispekonferansens uttalelser om nevnte økumeniske dokument til Enhetssekretariat i Roma.

Biskop G. Schwenzer presenterte og forklarte sluttrapporten fra den norske katolsk-lutherske samtalegruppe vedrørende «Herrens Nattverd» fra mars i år og biskop Martensen gjennomgikk i detalj dokumentet «Das geistliche Amt in der Kirche» som den internasjonale katolsk-lutherske kommisjon utga ifjor.

Neste Bispekonferanse

er berammet til Roma i dagene 1.—10. oktober i år da de nordiske biskoper vil avlegge sine «ad limina-besøk» hos paven, noe som ifølge Kirkeretten skal skje hvert femte år.

*Pater W. Wuyts, O. praem.
Pressereferent*

BLIKK på TIDEN

KORSTOG TIL FRANKRIKE

Den litt dramatiske overskriften har en helt udramatisk, men noe besynderlig foranledning: For en tid siden stod det å lese i den kristelige avisen «Vårt Land» — som for øvrig er en utmerket avis — at en gruppe unge norske kristne i sommer skal dra til Frankrike for «å spre levende kristentro». Ungdommer fra andre land hvor slik kristentro finnes vil også delta, så alt i i alt vil bortimot tusen unge levendetroende være engasjert i «Operasjon Mobilisering», som kortstoget kalles. Det hele ledes av en vakkert smilende amerikaner, Jonathan McRostie. Misjonsmarken er ikke bare Frankrike, men også Belgia, Italia, Irland, Spania og Østerrike. I tillegg til disse gamle katolske land skal også England av en eller annen grunn få besøk.

De norske skal imidlertid konsentrere oppmerksomheten og kreftene om Frankrike. «Offisielt er jo Frankrike et romersk-katolsk land. Men i virkeligheten er det svært få som praktiserer sin kristentro. Bare de aller færreste har en bibel i sitt hjem», uttaler lederen, og noe er der vel i det, der som her, rent bortsett fra at Frankrike siden begynnelsen av dette århundre *offisielt* ikke bekjenner seg til noen som helst religion. Frankrikes katolisisme er derfor så langt fra offisiell; den franske kirke nyder ingen statsunderstøttelse. Av den grunn er mange kirkebygg i en elendig forfatning, og av samme grunn lever adskillige franske prester i en fattigdom som våre moderne nordiske korsfarere nok ville betakke seg for.

Men det er den franske kirkes *åndelige* nød som kaller de unge norske misjonærer til å forlate sitt land noen sommeruker for å skape litt levende tro i det vantro Frankrike. Og de drar ikke uforberedt. I intervjuet forteller lederen at de unge skal underkaste seg hele to kurs: «Først et todagers i midten av juni, så et seksdagers et par uker senere for å forberede ungdommene språklig, for at de skal lære å praktisere kristent fellesskap og for å øve dem opp i evangelisering». Målet er at alle som deltar «også selv skal læres opp til å prak-

tisere et kristent liv: tjenestevillighet, offervilje, tilgivelse og praktisk kjærlighet». Alt dette, som mangen alvorlig kristen bruker et helt liv på å forsøke å tilegne seg, det skal disse unge lære på åtte dager, samtidig som de studerer fransk. I tillegg bør de vel få tid til å åpne hjertene en smule for hverandre og være litt kjæresten, for denslags er jo ungdommens privilegium, som ingen leder og intet «opplegg» bør ta fra den.

De siste som skal kritiseres er de offervillige unge som lar seg verve til slike hårreisende prosjekter. Ungdommen har til alle tider vært bedre enn de voksne fortjener, og dens ubrukte krefter leder ofte til en blind generøsitet som lett underkaster

seg geskjeftige ledere av de merkverdige slag. Det er lederne som bør settes på plass, og det til gagns. For det første gir de ikke sjelden ungdommen en falsk forestilling om hva kristendom egentlig er. Hvor blir det av all denne «glade kristne ungdommen» som så ofte vises frem? Er deres glød avhengig av rytmene fra gitaren og varmen fra leirbålet? Ja, for de fleste forsvinner jo! Når de kommer ut i livsens strid veier de det hele og finner det for lett. Jesus var ikke det universalmiddel mot alle livets fortreideligheter som de var blitt forespeilet.

Men før de kommer så langt i erkjennelse skal de altså til Frankrike for å evangelisere. De ledere som gir dem en slik oppgave etter åtte dagers innføring i kristendommen og det franske språk må være nokså uvitende om hva de gir seg ut på. For er der noe land i Europa hvor de kristne virkelig har forsøkt nye veier for å få vår tid i tale og vinne nye miljøer for troen, så er det nettopp i Frankrike. Og det har den siviliserte verden merket seg. Under et besøk i et polsk kloster for noen år siden fortalte en av partrene meg at man i Polen kunne innføre så meget man ville av den abstrakte tyske teologi. Langt vanskeligere var det med bøker på fransk, fordi disse på en så konkret og provoserende måte henvendte seg til vår tids mennesker med det kristne budskap, ofte i den åpne dialogs form.

«Operasjon Mobilisering» har også sine norske ledere, og det er dessverre noe av et karaktertrekk hos oss norske at vi så ofte betrakter oss som de som skal gi, mens de andre værsågod skal motta. Våre reiser blir så altfor ofte misjonsreiser, og så sjelden studiereiser. Jeg skulle ønske disse unge kunne gi blaffen i sine ledere, og likevel dra til Frankrike, ikke for å preke, men for å lytte og lære. For i dette gamle kristne land ville de kunne møte mennesker som har våget seg ut av kristenfolkets trygge, men kortsynte ghetto, og søker nye uttrykk for den gamle tro. De ville kunne besøke skønne kirker og klostre, hvor den store kristne tradisjon er levende til stede i en forandret verden; de ville kunne dra til Taizé, hvor kristen ungdom av alle tungemål, folkeslag og konfesjoner møtes i samstemt bønn og lovsang. Og så kunne de, om de hadde alle sanser åpne, komme hjem med nye impulser til levende tro. På slike impulser er nok vi fattigere enn franskmennene. *Pater Hilarion*

Kontraster

En reise til Isreal er ikke lenger et privilegium for de få. Hundretusener legger veien hit hvert år. Du møter dem i gatene, på restaurantene, i klasserommene, overalt... Du er selv en av dem.

Hvorfor denne tiltrekningen? Hvorfor dra så langt avgårde? Klassifikasjonen «turisme» holder ikke helt som svar. Begrepet er moderne, Israels tiltrekning er gammel. Og kan det egentlig være anderledes når et land er sentrum for tre viktige religiøse tradisjoner, med historie og arkeologi som har røtter langt tilbake? En fornyet interesse for jødisk tenkemåte og livsstil må også nevnes. For ikke å overse journalistenes nøkterne interesse for et sentralt politisk område.

Et første møte med landet kan knapt bli annet enn forvirrende. I stedet for den reserverte holdning til nykommeren som vanligvis kjennetegner den nordlige del av Europa, befinner du deg plutselig omgitt av seks-syv drosjesjåfører som prøver å hale deg inne i sine respektive-biler. Hver enkelt av dem er selvsagt mannen som hurtigst og billigst kan bringe deg til bestemmelsesstedet. Kanskje har de rett, men de innser knapt at alle deres anstrengelser og overtalelseskunster er bortkastet på fattige studenter.

Å dra opp til Jerusalem med buss eller «sherut» står i klar kontrast til den bibelske måte å gjøre tingene på. Men selv i en verdslig tid kan man vanskelig nærme seg byen uten sinnsbevegelse. Altfor tallrike er hendelsene knyttet til byen — i fortid som nåtid. Likegyldighet er umulig. Våre funderinger blir plutselig avbrutt: «Hvert eneste av disse trærne er blitt plantet av menneskehender». Og du fatter med ett noe av det veldige arbeid som er nedlagt for å omskape et land med vanskelig klima, vannmangel, skrinne jord — til fruktbare marker og hager. Men natten faller hurtig på, så du må utsette videre utforskning.

Noe annet venter: å ta opp en side ved studentlivet som du aldri tidligere har prøvd. Å bo i en studentby er en heller uvanlig opplevelse. Du deler rom med en riktig hyggelig pike som må sette vennen på dør for å frigjøre din seng. Folk kommer og går. I underetasjen brøler diskoteket til langt på natt. Selvfølgelig står dette i kontrast til ditt vanlige levesett — ikke minst når du er i kloster med stillhet og regelmessighet som norm...

Nykommeren kan vanskelig unngå å bli slått av kontrastene, ikke bare til landet og kulturen han nettopp forlot, men også kontraster innen befolkningen han nå møter. Du følger undervisningen ved et universitet hvor ingen moderne bekvemmeligheter mangler. I nærmeste nabolag går en fredelig gjeter med sin flokk slik gjeterne alltid har gjort. Du tar en eller flere turer i byen. I tankene forsøker du å fjerne alle fremmede, og lurer på hvordan det ville ta seg ut uten oss... Sannsynligvis

ville kontrastene bli enda større. På den ene side det eksotiske preg og fattigdommen hos mange arabere, og på den annen side den amerikanskpregede levemåten. Og mellom disse ytterpunktene finner du alle slags variasjoner.

Den økonomiske situasjon må heller ikke glemmes. men enda viktigere er de kulturelle, språklige, utdanningsmessige og til dels religiøse særtrekk for hver gruppe. Sjarmerende for en forbipasserende, men sikkert er puslespill for dem som lever her.

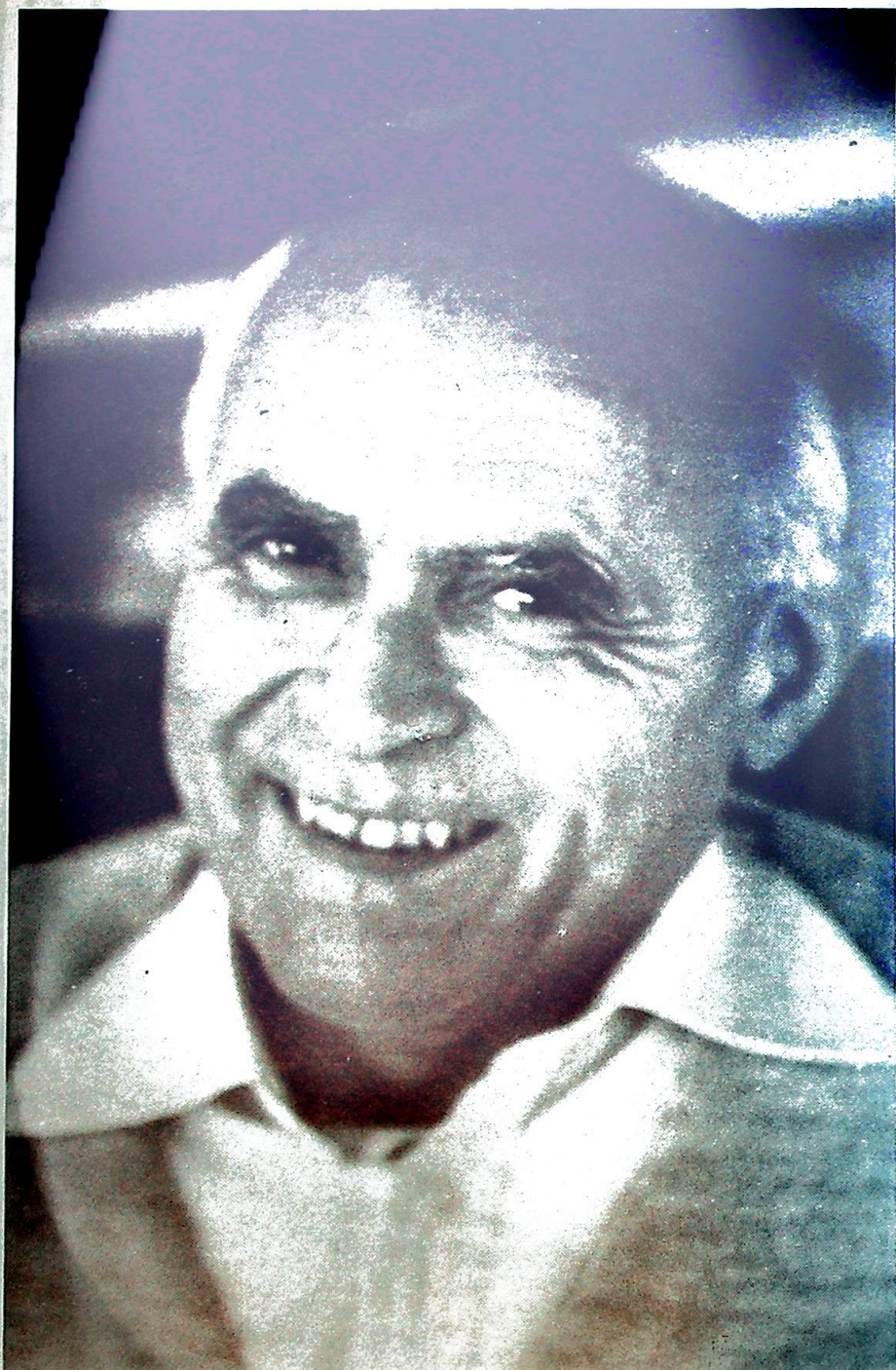
«Fragmentsamfunn», «smeltedigel», er vanlige merkelapper på denne sosiale virkelighet. Spør du noen som bor her, oppdager du fort at disse betegnelsene ikke nødvendigvis blir tatt for gitt. «et fragmentsamfunn, ja; men vi er ikke kommet dithen at vi egentlig kan snakke om en smeltedigel. Jeg håper at vi en dag kan gjøre det...» sa en ung israelitt.

Else-Britt Nilsen

Sist sommer mottok artikkelforfatteren et statsstipend fra Israel for å følge et kurs i journalistikk ved Det hebraiske universitet i Jerusalem.

Modera- sjon preger norsk katoli- sisme

Pater Albert Raulin O. P.

intervjuet

av

Baby Johannessen

— Møtet med den franske katolisisme betydde en tiltrengt fornyelse for meg og det ble givende å leve i et miljø med teologer av forskjellige skoler. Man finner ikke den variasjonen blant teologene her i Norge.

— Møtet med de forskjellige teologiske skoler var inspirerende, også sett ut fra dette at jeg som provinsial trengte impulser for å kunne gi noe videre til de prester jeg var satt til å lede.

— Men for all del, la det ikke se ut som om jeg mener at det ikke finnes bra katolsk teologi representert her i landet. Det jeg vil ha frem er at det var større bredde i Frankrike.

— Nå var ellers min deltagelse i fransk katolisisme betinget av min stilling som provinsial for dominikanernes franske provins. Det er ut fra en slik posisjon vanskelig å bedømme hva som foregikk på «grasrota». Biskoper, prelater og dominikanere, som jeg for det meste møtte i embeds medfør, er vel ikke den mest fruktbare kontakt man kan ha med en lokal kirke.

Det er dominikanerpater Albert Raulin som sier dette. «St. Olav» har bedt pateren om en samtale når han nå er å finne i Neuberggt. i Oslo igjen etter i mange år å ha vært leder for dominikanernes franske provins, som paterne i Oslo forøvrig er tilknyttet. «St. Olav» ville gjerne ha synspunkter på hvor Den katolske kirke i Norge står sett av en som lever innenfor den, men som har hatt en sjanse til å se den litt på avstand i noen år.

De har som fransk dominikanerpater bodd en menneskealder i Norge — så fikk De dette avbrekket i Frankrike. Hvorledes fortøner da det katolske liv i Norge seg? Er det mange forskjeller ute og hjemme?

— Numerisk er det jo små forhold for katolikkene her hjemme i Norge. Man må forøvrig ikke glemmer at den lokale kirke i katolsk forstand ikke er menigheten, men bispedømmet. Det er i bispedømmet vi finner alle sjatteringer — alle oppgaver, kvalifiserte legfolk, klosterliv, utdanning av prester, Caritas osv.. Menigheten omfatter ikke alt dette. Bispedømmet er den lokale kirke.

— Om bispedømmet er stort eller lite er ikke så viktig. Det som betyr noe er at bispedømmet avspeiler kirkens rikdom — alle kirkens fasetter. Kirkens katolisitet var med i kirken fra dens start med apostlene — det var med en liten lokalkirke det startet, en kirke som hadde hele fylden.

— Å leve i erkebispedømmet Paris eller i bispedømmet Oslo går følgelig ut på det samme. Det er en autentisk kirke vi har i Oslo katolske bispedømme, like meget som andre steder.

— Biskopen er mer enn før aktivt integrert i verdenskirken. Fra å være en administrator for egen avdeling, er biskopen nå i levende kontakt med de øvrige biskoper. I Norden ser vi det også gjennom Den Nordiske Bispekonferanse, i større målestokk i bispesynodene. Det gir biskopene anledning til å være med på det som skjer i kirken. Det er et enormt fremskritt at vår stemme blir hørt.

— Men ennå finnes det bremseklosser. Mange forslag strander, det er jo også et faktum. Men biskopenes kollegialitet er blitt en virkelighet, selv om det ikke er fullt utviklet ennå. Det er faktisk på det området som gjelder biskopens arbeidsområde at det har skjedd størst forandring i kirkens indre liv, med de praktiske følger

det har for hele kirkelivet i bispedømmet.

Biskopens stilling til tross, kan man si at Den katolske kirke i Norge er provinsiell?

— Hverken mer eller mindre enn landet Norge er provinsielt i internasjonal sammenheng. Den katolske kirke i Norge er ikke provinsiell, men den er partikulær. Norge er i verdens-målestokk et hjørne av Europa. For meg er det vesentlig for Den katolske kirke å samle i seg universalitet — om mange eller store lemmer, er likegyldig.

— Hvert land har sine problemer. Bare se på Polen. Vi kan ikke innføre polsk katolisisme i Norge, like lite som vi kan etterape afrikansk katolisisme. I Norge må katolisismen følge norske veier.

— Vi må være klar over at katolisismen i Norge befinner seg midt på treet. Her skjer ingen store protester, men heller ikke det store fornyende sus. Her hersker moderasjon, og vi kan gjerne se på den som et gode som ikke splitter de norske katolikkene. Noen vil selvsagt etterlyse mer radikale toner, mens andre mener det allerede har gått for langt. Her er vi kanskje ved et kjernepunkt i den kirkelige debatt som angår Den katolske kirke.

— I Frankrike er det en bevisstgjort fløy av Den katolske kirke som identifiserer seg med arbeidsklassen og tar mer direkte del i arbeidernes klassekamp. På den annen side har vi den konservative Lefebvre og hans folk. I Frankrike har katolikkene med andre ord mer føling med yterlighetene i kirken, — langt mer enn i Norge. Det behøver ikke å være et pluss. Det ville være kunstig å forsøke å skape de samme spenninger i Norge blant norske katolikker.

— Jeg tror at lokalkirken i Norge har noe å bibringe Den katolske kirke som helhet — ut fra den rike nordiske kulturtradisjon, mener pater Raulin.

Dette lyder rosenrødt, er det slik?

— Ja, det kan man kanskje si.

Skal vi forstå dette slik at De er glad for å være hjemme i Norge igjen?

— Ja, det er jeg.

Men etter et lengre utenlandsopphold blir det vel litt perspektiv over vår hjemlige katolisisme — har norske katolikker forstått dybden i det som kom fra Det annet Vatikankonsil?

— Det trenges nok lengre tid før det som kom derfra trenger inn i hele kirkelivet.

Er det da bare de ytre tingene som er forandret?

— Nei, det er ikke bare de ytre tingene. Det ser forresten ut til at det har vært lettere å vinne gehør for enkelte fornyelser innen kirken her i Norden enn andre steder.

Hva har skjedd i kirken etter konsilet som ikke er fulgt opp her hjemme?

— Sett fra Norge vil jeg ikke skille mellom konsilet og den etterkonsiliære tid. Det er ennå samme realitet. Også konsilet hadde røtter tilbake.

— Enkelte ting har slått bedre igjennom enn andre, — det som det var forberedt grunn for. Religionsfriheten var noe konsilet la vekt på. Jeg antar at konsilet ikke kunne lære norske katolikker noe akkurat på det feltet, i og med at menneskerettighetene har vært grunnfestet i norsk tenkning. Men det at konsilet tok spørsmålet opp, fjernet en anstøtten for norske katolikker. At konsilet uttrykkelig slo fast religionsfriheten, fjernet en hindring.

— Det har foregått et godt arbeid i Norge når det gjelder oversettelse til norsk. Også innen kirkemusikken har det foregått meget positive ting. Rammen for liturgien er lagt, — messen kan feires på norsk på en meningsfylt måte.

— Den liturgiske reform var kanskje ikke godt nok forberedt. I enkelte menigheter er det kanskje større treghet, men vi har alt som skal til for at liturgireformen skal kunne gjennomføres.

— Vi kan også se på søstrenes ordensliv. Søstrene har vært flinke til å tilpasse seg. De har grepet tanken fra Det annet Vatikankonsil og gjort det som var meningen at de skulle gjøre.

Hva med økumenikken?

— Den krever fortsatt en enorm innsats. Vi lever her i Norge i en ikke-katolsk verden. Men det har allerede skjedd viktige ting, som da biskop Schwenzer holdt preken i Nidarosdomen under Olavsjubileet. Det er nå engang temmelig karrig grunn for økumenikk i Norge, hvis vi ser til ytterkantene i kirkesamfunnene.

— Meget har forandret seg i positiv retning, selv om det økumeniske klima av begeistring er noe avkjølet etterhvert. Det økumeniske arbeid i Norge står i stampe, delvis også fordi enkelte katolske kretser stiller seg reservert til økumenikken.

Er det sider ved den katolske fornyelse vi ennå mangler her hjemme?

— Noe som ikke har kommet så langt i Norge etter konsilet er et forslag om diakonat, hvor gifte menn vies. Det forslaget har ikke møtt velvilje i Norge. Det er ikke grobunn for det her. Jeg forstår uviljen utmerket godt. Når vi vet at kvinner ikke blir viet til diakonater, de som er best kvalifisert for det, er reaksjonene på sin plass. Dette er ihvertfall mitt personlige standpunkt.

— En annen ting som heller ikke har slått godt an blant norske katolikker er fornyelsen av botens — forsoningens — sakrament. Problemet med det tradisjonelle skriftemål er at språket bygger på moralteorier av statisk art. Det svarer ikke til moderne psykologi. Konsilet uttalte seg ikke om skriftemål på den måten. Det var det tale om en indre fornyelse. Men det ser ikke ut til at den nye praksis er blitt riktig forstått her hjemme. Den nye praksis er mer bibelsk og virker som en samtale med samvittighetsransakelse ut fra Skriftens tekster og konkrete situasjoner. Men folk er konservative når det gjelder skriftemålspraksis.

Skiller norske katolske legfolk seg ut fra franske i sin praksis?

— Å være fransk katolsk legmann er ikke bedre enn å være norsk katolsk legmann, bortsett fra at han slipper den isolasjon som enkelte norske katolikker lever i. Dette er et spesielt norsk problem.

— Tidligere var det mye Tordenskjolds soldater som gikk igjen i katolske aktiviteter her hjemme, — nå er miljøet utvidet. Interessen for Den katolske kirke er jevn, noe vi dominikanere ser av den interesse

våre foredragsserier vekker. En tid etter konsilet var det færre konvertitter. Nå er trenden endret igjen mot flere konversjoner, men som sagt: jevnt.

— La meg ellers få bemerke at mange katolikker har spilt en rolle her i landet i kulturlivet som går langt ut over katolikkenes numeriske styrke i befolkningen.

— La meg også nevne at jeg synes det katolske ungdomsarbeidet her i landet er bra.

— I det hele tatt, — det er ikke tvil om at det katolske legfolket i Norge er blitt aktivisert.

Dette til tross, pater Raulin, så velger biskopen i Oslo katolske Bispedømme fortsatt på egen hånd Legmannsrådet. Det kan ikke sies å representere legfolket på demokratisk vis?

— Det er riktig at Legmannsrådet supplerer seg selv etter biskopens ønske. Et pastoratråd ville forutsette en mer demokratisk ordning. Men biskopen fant at et pastoratråd ikke var opportunt å innføre i Norge. Vi har Søsterråd og Presteratåd, men vi har ikke prøvet pastoratråd.

— Biskopen har sikkert hatt utmerkede grunner til ikke å instituere et pastoratråd, men tiden er kanskje inne til å ta opp tanken igjen. Dette for å sikre en representasjon fra legfolkets side som ikke er biskopens råd. I pastoratrådet vil alle grupper, både prester, søstre og legfolk være representert, på grunnlag av valg i de respektive grupper. Det er riktig av biskopen å ha et råd av legfolk, slik som han har nå, men pastoratråd kunne også være på sin plass nå, sier pater Albert Raulin O.P.

YVES CONGAR . . .

(Forts. fra s. 3)

— *Hvilken plass vil Det annet Vatikan-konsil få i historien?*

— Det er alltid vanskelig å spå om fremtiden. Idag ser vi at flere av dokumentene hevder seg bra. «Etter ett konsil, kommer et annet» som Newman sa. Det er en stadig fortsettelse. Og Det annet Vatikan-konsil er ikke et slutt-kapittel.

— *Vi venter fortsatt på en ny kirkelov. Kan man risikere at den bremser den utvikling vi har sett i Kirken de siste tyve årene?*

— Det kan selvsagt være en fare. Jeg tror imidlertid ikke at den nye kirkeloven vil komme i nærmeste fremtid. For det første er kardinal Felici som hadde ansvaret for dette arbeidet, død. For det andre vil ikke Johannes Paul II la kirkeloven utkomme før arbeidet med *Lex fundamentalis* er avsluttet. *Lex fundamentalis* er en konstitusjon felles for Kirken i Østen og Vesten. Dette vil kreve ganske mye arbeid. Det er også svært ønskelig at biskopene får anledning til å kritisere forslaget til den nye kirkeloven fordi det finnes ting der som er lite heldige.

Avslutter pater Congar som imponerer ikke bare med sin store viten, men også med sin enkelhet og vennlighet.

Over ser vi hvordan St. Olav kirke i Oslo har falt inn i bybildet i 1860. (Legning: sr. Mary Ansgar utfra Thomas Thuis-Evensens bok: «Steder i Oslo», Dreyer.)

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: <i>St. Olavs domkirke</i> Akersveien 1 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lord.: sond.: (eng.)	14.00 9.30 19.00	— 11.00 —
<i>St. Hallvard kirke</i> , Frans skanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83		8.35	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Domini'kanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71		9.00 18.30	— —
<i>Vår Frue Villås kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21		9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 21 23 55		9.00	11.00
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587			10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	lord.: sond.:	18.30 8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Chr'stiansgt. 16, tlf. 21 54 10	lord.: sond.:	19.00 9.00	11.00
<i>Vår Frue Kirke</i> , Helleveien	sond.:	9.30	
<i>Florida kapell</i> , Nygaardsgt. 124			
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 85 20 19	lord.: sond.:	13.00 8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438		9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Krestian V's pl. 1, tlf. 81 168		9.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	lord.: sond.:	18.00	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haraldsgt. 21, tlf. 23 195			11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 22 381		9.00	11.00
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lord.: sond.:	18.00	11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakirken</i> , Wedemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lord.: sond.:	18.00	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romerksgt. 1, tlf. 71 28 85	sond.:	9.00	10.30
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038		—	17.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Svertesgt. 26, tlf. 50 793	lord.:	18.00	11.00
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35		19.00	10.45
<i>Eikeli kirke</i> , Veståsen 20, tlf. 24 25 69		9.15	10.30
STAVANGER: <i>St. Svitlubs kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	lord.: sond.:	17.00 8.30	11.00
Søndag kl. 18.00 dialogmesse på fransk.		9.30	
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949			11.00
VOSS: <i>St. Olavs kapell</i> Finne, tlf. 12 510			Efter avtale
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> Prinsensgt. 2a2 B'skoppen og prestegården, tlf. 21 214		9.00	11.00
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 670		6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Fl'ntegt. 5, tlf. 72 779			11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29			11.00
MOLDE: <i>St. Sanniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467			11.00
ALESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Norvesund, tlf. 37 558	lord.: sond.:	17.00 8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Stor- gt. 94, Sogneprestens tlf. 84 277	lord.: sond.:	19.00	11.00
<i>St. Elisabethsostrene</i> , Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sond.:	8.00	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783		8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447		19.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sanniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	lord.: sond.:	15.00	10.30
NARVIK: <i>Kristi Kongekirken</i> , Håreksgt. 82			18.30
SELFORS: <i>Vår Frelsters kirke</i> , Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072			Efter avtale

PAVEN BESØKER GENEVE I JUNI

Geneve (KN). Paven skal besøke Geneve en dag i midten av juni. Der skal han holde en tale for ILO-konferansen som er samlet der fra den. 2. til 23. juni. Han skal også besøke Røde Kors. Besøket i Kirkenes Verdensråd er utsatt til en senere reise til Sveits.

Datoen for reisen til Geneve vil ikke bli offentliggjort før paven er tilbake fra Storbritannia den 2. juni. Men det blir en gang mellom den 15. og den 18. juni.

165

Sten på sten

Fem blikk på Sigrid Undset.

Et personlig og vektig bidrag til litteraturen om Sigrid Undset - skrevet ut fra en livslang beundring for og kjærlighet til hennes forfatterskap. Innb. kr. 96.-.

«... en levende og ytterst klar gjennomgang av hovedlinjene i hennes forfatterskap, ...»
STEINAR WIIK, AFTENPOSTEN

«... han utdyper perspektivet - både på mennesket og hennes forfatterskap».
NINA TJOMSLAND, STAVANGER AFTENBLAD

Hallvard RIEBER-MOHN

ASCHEHOUG

LITURGISK KALENDER

JUNI

- Justin, martyr. 2.Pe. 3, 12—15a. 17—18. Mk. 12, 13—17.
- Ferial eller Marcellinus og Peter, martyrer. 2.Tim. 1, 1—3. 6—12. Mk. 12, 18—27.
- Charles Lwanga og ledsagere, martyrer. 2.Tim. 2, 8—15. Mk. 12, 28b—34.
- Ferial. 2.Tim. 3, 10—17. Mk. 12, 35—37.
- Bonifatius, biskop og martyr. 2.Tim. 4, 1—8. Mk. 12, 38—44.
- Den hellige Treenighet.** 5. Mos. 4, 32—34. 39—40. Rom. 8, 14—17. Mt. 28, 16—20. (Norbert, biskop, feires ikke).
- Ferial. 1. Kong. 17, 1—6. Mt. 5, 1—12.
- Ferial. 1. Kong. 17, 7—16. Mt. 5, 13—16.
- Ferial eller Efrem, dikan og kirkelærer. 1. Kong. 18, 20—39. Mt. 5, 17—19.
- Kristi legemsfest.** 2. Mos. 24, 3—8. Hebr. 9, 11—15. Mk. 14, 12—16. 22—26.
- Barnabas, apostel. Ap.Gj. 11, 21b—26; 13, 1—3. Mt. 10, 7—13.
- Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 1.Kong. 19, 19—21. Mt. 5, 33—37.
- 11. alm. søndag.** Esek. 17, 22—24. 2.Kor. 5, 6—10. Mk. 4, 26—34. (Antonius av Padua, prest og kirkelærer, feires ikke).
- Ferial. 1. Kong. 21, 1—16. Mt. 5, 38—42.
- Ferial. 1. Kong. 21, 17—29. Mt. 5, 43—48.
- Ferial. 2. Kong. 2, 1.6—14. Mt. 6, 1—6. 16—18.
- Ferial. Jesu Sirak 48, 1—15 (Gr. 1—14). Mt. 6, 7—15.
- Jesu hjertefest.** Hosea 11, 1b. 3—4. 8c—9. Efes. 3, 8—12. 14—19. Joh. 19, 31—37.
- Ferial eller Jomfru Marias rene hjerte eller Romualdus, abbed. 2. Krøn. 24, 17—25. Mt. 6, 24—34 (til Jomfru Maria: Lk. 2, 41—51).

JESUSBØNNEN

Aslaug Espe i «Vår Kirke»

Sjelden kommer det ord som er virkelig næring for menneskene — nakne ord som springer ut fra en levd virkelighet. Men disse sannhetsordene finnes, likevel, selv om de ofte blir nesten usynlige i en ellers stor og kristelig ordflom.

Jeg tror at Wilfrid Stinissens siste bok om Jesusbønnen kan bli næringsord for dem som er sultne og lydhøre nok. De som har lest boken om den russiske pilgrimmen, som er utkommet både på svensk og dansk, vil allerede kjenne til Jesusbønnen.

Hensikten med denne lille boken om Jesusbønnen er ikke å gi en uttømmende fremstilling av Jesusbønnen. Jesusbønnen blir bare betraktet i den grad den er et konkret eksempel på kristen bønn. Boken handler om Jesusbønnens innerste hjerte og den universelle betydning den har i bønnens verden.

Jesusbønnen er den stadige gjentakelsen av ordene: «Herre Jesus Kristus, Guds Sønn, miskunn deg over meg,» i åndedrettets rytme. Den innebærer å la hele seg, sinn og tanke synke ned i hjertet og bli del av hjertet for til slutt å komme til det som er bønnens mål: foreningen med Kristus.

Jesusbønnen springer ut fra ørkenfderens tradisjon. De levde i Egypt, Syria, Palestina og Arabia på 3-400 tallet. De brøt med det etablerte samfunn og begynte å leve et slags ordensliv, som eremitter eller i små kommuniteter. Ørkenfderne representerte begynnelsen på det kristne ordensliv.

Jesusbønnen får sin endelige utforming først i hesykasmen, som var en åndelig bevegelse i østkirken fra 400 tallet til 1700 tallet. De la stor vekt på stillhet, bønn og ensomhet.

Denne enkle bønne uttrykker menneskets holdning overfor Gud og Guds holdning overfor mennesket. Gud vil frelse mennesket og mennesket åpner opp for

frelsen ved å bekjenne sin synd. Jesusbønnen er både en trosbjennelse, «Herre Jesus Kristus, Guds Sønn» og en bekjennelse av egen synd og utilstrekkelighet, «miskunn det over meg»,

Hvordan skal vi be Jesusbønnen? Vi finner enkle ord om det i Philokalia — en samling tekster fra østkirken: «Sett deg ned, stille og i ensomhet. Bøy ditt hode, lukk øynene, pust langsomt og se inni ditt hjerte og før fornuften — det vil si tankene dine — fra hodet og ned til hjertet. Ved hvert åndedrag skal du si: Herre Jesus Kristus, Guds Sønn, miskunn deg over meg. Du kan si ordene sakte og stille, med leppene eller bare inni deg.»

Den stadige gjentakelsen av Navnet fører til konsentrasjon og indre samling, til indre enkelhet og fred. Den fører til slutt inntil Navnet. Hver gang vi uttaler Navnet glemmer vi oss selv og lar oss gå opp i Ham — Kristus. Vi dør fra oss selv for å leve i Kristus.

Jesusbønnen forandrer mennesket og hele dets måte å oppleve verden på. Den russiske pilgrimmen forteller hvordan virkeligheten rundt ham blir forandret gjen-

nom Jesusbønnen: «Når jeg begynte å be i hjertet fremstod alt som omgav meg i en ny og vakker skikkelse: trærne, gresset, fuglene, jorden, luften og lyset, alt syntes å si at det var blitt skapt for menneskene som tegn på Guds kjærlighet til dem. Alt tilbad Gud, alt lovpriste ham.»

I hesykasmen har man også lyktes i å innlemme følelsene i bønnelivet. Vi her i vesten er redde for følelsene og for å la dem bli del av bønne. Vi foretrekker å fortrenge. Hele vårt menneske blir innkrøkt og bønnelivet blir tomt og tørt.

Det finnes en enklere måte å be Jesusbønnen på enn den stadige gjentakelsen av ordene. Kanskje vil mange av oss kjenne seg nærmere enn slik bønnemåte. Vi kan uttale Jesusbønnen en gang og så hvile i stillheten inntil tankene våre igjen truer med å overmanne oss. Da kan vi gjenta bønne. Innenfor ordene er stillheten. Den er innsiden av Kristus — det sanne ordet. Vi må ta i mot stillheten når den blir gitt til oss for når vi er kommet til stillheten vil ordene ofte bare virke forstyrrende.

Vei inntil Gud er en fattigdommens og ydmykelsens vei. Vi kan bare komme med tomme hender. Vi må legge av oss alle våre rikdommer — økonomiske, kulturelle og sosiale, først da kan Gudsmøtet skje. Bønne avklær oss. Den fører oss inntil oss selv, inntil vår egen svakhet. De fleste vet om svakheten sin og mange lever den helt åpenlyst. Det som gjenstår er å innlemme denne svakheten sant i vårt liv — la den bli del av bønne. Først da kan vi bli helere mennesker.

Spåklig er boken om Jesusbønnen enkel og den har en klar og oversiktlig oppbygging. Jeg tror at den kan bli en veiviser for dem som lengter etter å leve mer med hele sitt menneske. Boken kan bli en liten kilde i en ellers åndelig ørken.

Wilfrid Stinissen
Jesusbønnen
Tågarp 1981

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio-
og Utstysforretning

TORNØEGARDEN - BERGEN

FORBIKRINGSAKTIESELSKAPET LIVSFORSIKRINGSELSKAPET
VESTA HYGEA

MED TANKE PA FREMTIDEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

BISKOPER I USA MOT DØDSSTRAFF

Bergen (NØP/KN). Fem biskoper i staten Massachusetts har protestert mot lovforslaget om å gjeninnføre dødsstraff. De sier at dødsstraff ikke er akseptabelt blant annet fordi det i praksis vil føre til diskriminering av fattige, unge og fargede. Biskopene ønsker ikke å for-dømme dødsstraffen som moralsk utillatelig, men de mente at man vanskelig ville finne moralteologer som anser en slik straff legitim selv ved alvorlige forbrytelser.

THRONSEN & CO. A/S

Boktrykk - Offset - Repro

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo 1

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

A/S NORSKE SHELL

FYRINGSOLJE

Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge

Ved bestilling av olje:

02-19 12 00 - Service 02-19 12 20

FRA ØRKENEN:

ABBA THEODOR

Det finnes ingen større dyd enn det å
være å forakte.

BEGRAVELSESBYRÅET

TS *Jacobsen* a/s

Ullevålsvn. 1

TELEFON * 20 79 05

Alltid telefonvakt

Vi kommer i konferanse

Ordner alt

Egen parkeringsplass

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24

33 55 25

Telegr.adr.:

Rustfriknut

STØTT

CARITAS NORGE

Giro 20 20881

MALERMESTER

utfører allslags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

ORGLET I ST. DOMINIKUS —

*Landets eneste franske orgel
er i vinter blitt totalrestaurert*

Instrumentet var en privat gave og ble bygget i 1928 av det kjente firmaet *Roethinger* i Strasbourg, Alsace. Pater Lutz, kirkens første organist, var selv fra Kaisersberg i Alsace og valgte naturlig nok en orgelbygger han kjente. Han var dessuten medvirkende til å bestemme instrumentets disposisjon.

I Norge ble det firmaet *J. H. Jørgensen* som fikk tilsyn med dette landets eneste franske orgel. I alle år har firmaet Jørgensen utført et trofast og dyktig vedlikeholdsarbeide. At orglet i 70-årene ble utvidet med to nye stemmer (en mixtur i sveilverket og en bomarde i pedalverket), har forskjønnert og beriket både klangfarge og anvendelsesmuligheter.

Da den nåværende leder av firmaet Jørgensen, Arne Nielsen, i fjor anbefalte en totalrestaurering av orglets elektriske traktur, gikk vi straks i gang med å reise midler til å finansiere et så stort og viktig løft. Midlene fikk dominikanerne i form av gaver, fra St. Josephsøstrene, St. Franciskus Xaveriussøstrene, St. Karl Borromeus Søstrene, St. Elisabethsøstrene og fra Ansgar Werk, Tyskland. Arbeidet ble utført i vinter, og orglet stod ferdig til påske. Denne gang ble det også foretatt en utvidelse av stemmene: hovedverket ble forsterket med en solostemme, en Cornet.

Som orglet står idag, er det et høyst særpreget og verdifullt instrument, fortsatt det eneste i Norge av fransk fabrikat. Det er ypperlig egnet til katolsk gudstjenestebruk, men er også blitt et godt instrument for solospill, takket være det arbeide våre norske orgelbyggere har utført gjennom årene.

Aage Hauken

To nye bøker om Sigrid Undset er nå kommet:

Carl Henrik Grøndahl: *Ormens bitt*. Menneskets vilkår i Sigrid Undsets roman om Olav Audunssøn, kr. 69,—.

Karin Gullerud Johansen: *Guds lys og mannens mørke*. Realisme og symbolikk i Sigrid Undsets roman om Olav Audunssøn, kr. 61,—.

Nå er pave Johannes Paul II's rundskriv *Laborem Exercens* oversatt til norsk: Om arbeidets verdighet, kr. 15,—.

NATTVERDEN — Herrens måltid. Uttalelse fra den katolsk-lutherske samtalegruppen i Norge. Utgitt av Kirkens Informasjonstjeneste — Katolsk Informasjonstjeneste, kr. 5,—.

TRONS MYSTERIUM. Teologiska reflexioner kring nattverden. Av Erwin Bischofberger. Katolska Bokförlaget 1981, kr. 77,—.

DE HELIGA TECKNENS HEMLIGHET. Symboler och attributt. Boken er fyldig illustrert, kr. 150,—.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. (02) 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 10—14. Torsdag 9—18.

— Vi gjengjelder med våre bønner!

Polakkenes takknemlighet over hjelpen fra Norge er stor.

En utsending fra Norsk Folkehjelp som har fulgt en av de mange trailere med forsyninger til Polen fra Norsk Folkehjelp/NKL, fikk med seg hjem flere takkebreve til det norske folk. Et av dem var skrevet av pastor Stanislaw Siemianowice, dekan i byen Siemianowice.

KJÆRE BRØDRE I NORGE: I dag kom deres transport med 2000 pakker. De er fordelt i åtte menigheter i byen. Siemianowice har 80.000 innbyggere, to kullgruver, et anlegg og mange fabrikker. Nøden er størst i industriområdet. Derfor gleder vi oss meget over hjelpen.

Det som ligger oss mest på hjertet, er tanken på at så mange mennesker føler med oss og gjør så mye for å hjelpe. Særlig nå, når vi lever under krigstilstand. Dere vet hva som skjer med oss, men vi har en fast tro på at Gud kommer oss til hjelp, noe som er skrevet i vår historie. De polske folk har også tro på Den hellige Moder, som i over 600 år er blitt hedret gjennom sitt bilde «Sorte Madonna» i Chestochowa.

Igjen takk for alt dere har gjort for oss. Gud vil gjengjelde alle som har sendt pakker, organisatorene og velgjørerne. Vi kan bare øve gjengjeld gjennom våre bønner.

Hjertelig hilsner fra oss all i Polen.

(Kartellnytt)

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarlig redaktør: Else-Britt Nilsen O.P.

Faste medarbeidere: Liv Greni, Aage Hauken O.P.,

Aage Rønning, Gunnell Vallquist.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Ekspedisjon og forlag, Akersveien, 5 Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 110,- pr. år.

For halvår kr. 55,-. Utlandet (ikke Skandinavia) kr. 125,- pr. år.

Annonser: 10 dager før utg dagen. 24 nr. årlig — Postgiro 20 46 480.